

ሮም ራእይን ያቋቁማል - ቁጥር ስድስት

በአድቪንቲስት ታሪክ ውስጥ ያሉ የትንቢታዊ ክርክሮች፡- በዳንኤል 11፡36 ላይ በዩርያ ስሚዝና በጄምስ ዋይት መካከል ያለውን ግጭት መረዳት

Jeff Pippenger
2024-08-14

እኛ ከ1798 ጀምሮ እስከ አሁን ዘመን ድረስ በአድቪንቲዝም ታሪክ ውስጥ የተከሰቱ ስድስት የትንቢታዊ ክርክር መስመሮችን እየመለከትን ነው።

“በታሪክና በትንቢት ውስጥ የእግዚአብሔር ቃል በእውነትና በስህተት መካከል የረጅም ዘመን የቀጠለውን ግጭት ያቀርባል። ያ ግጭት እስካሁን ድረስ በመቀጠል ላይ ነው። የነበሩት ነገሮች ደግሞ ይደገማሉ። የቀድሞ ክርክሮች እንደ ገና ይነሣሉ። አዳዲስ ጽንሰ ሐሳቦችም ዘወትር ይነሣሉ። ነገር ግን የእግዚአብሔር ሕዝብ፣ በእምነታቸውና በትንቢት ፍጻሜ ውስጥ በመሥራታቸው በመጀመሪያው፣ በሁለተኛው፣ በሦስተኛውም መላእክት መልእክቶች አዋጅ ውስጥ ድርሻ የወሰዱ ስለሆኑ፣ የቆሙበትን ስፍራ ያውቃሉ። እነርሱ ከጥሩ ወርቅ ይልቅ የሚበልጥ ውድ ልምምድ አላቸው። የመታመናቸውን መጀመሪያ እስከ መጨረሻ ጽኑ አድርገው በመያዝ እንደ ዐለት ጸንተው ሊቆሙ ይገባቸዋል።” Selected Messages, book 2, 109.

ያለፈው መጣጥፍ ስለ ሮማዊው ኃይል የተነሱትን የመጀመሪያና የመጨረሻ ክርክሮች አብራርቶ ነበር፤ አሁንም በኡርያስ ስሚዝና በጄምስ ዋይት መካከል የተካሄደውን ክርክር እንመለከታለን። ኡርያስ ስሚዝ የራሱን “የግል ትርጓሜ” በሰላሳ ስድስተኛው ቁጥር ውስጥ አስገባ።

“ቁጥር 36። ንጉሡም እንደ ፈቃዱ ያደርጋል፤ ራሱንም ከፍ ከፍ ያደርጋል፤ ከአማልክትም ሁሉ በላይ ራሱን ያግዛል፤ በአማልክትም አምላክ ላይ ድንቅ ነገር ይናገራል፤ ቍጣውም እስኪፈጸም ድረስ ይሳካለታል፤ ምክንያቱም የተወሰነው ይደረጋልና።”

“እዚህ የተገለጸው ንጉሥ በመጨረሻ ከተጠቀሰው ኃይል፣ ማለትም ከጳጳሳዊ ኃይል ጋር አንድ መሆን አይችልም፤ ምክንያቱም እነዚያ ዝርዝር መግለጫዎች በዚያ ኃይል ላይ ቢተገበሩ አይስማሙም።” ኡርያስ ስሚዝ፣ Daniel and the Revelation, 292.

ስሚዝ በቀደመው ቁጥር ውስጥ ያለው ኃይል “የጳጳሳዊት ሮም” መሆኑን ተቀበለ፣ ነገር ግን የሠላሳ ስድስተኛው ቁጥር ባሕርያት የጳጳሳዊት ሮምን የሚለዩ ትንቢታዊ ባሕርያት አይደሉም ብሎ ይናገራል። ያ አቤቱታ ሐሰት ነው። በ1863 ዓመፅ ውስጥ የዘሌዋውያን ምዕራፍ ሀያ ስድስት ሰባቱ ጊዜያት ወደ ጎን መተው እንደተደረገ፣ ስለዚህም በዕንባቆም ሁለቱም ሰንጠረዦች ውስጥ ያለው የሰባቱ ጊዜያት ውክልና እንደተጣለ ማስታወስ ይገባል። 1843 እና 1850 የሆኑት ሁለቱም ቻርቶች ሰባቱን ጊዜያት በቻርቶች ትክክለኛ መሃል ያሳያሉ፣ እናም ሁለቱም ሥዕላዊ ማብራሪያዎች መስቀሉን በሰባቱ ጊዜያት መስመር መሃል ያኖራሉ። በ1856 የሰባቱ ጊዜያት አዲስ ብርሃን በደረሰ ጊዜ እና ከዚያ በኋላ በተጣለ ጊዜ፣ ይህ የዕንባቆምን ሁለት ሰንጠረዦች መጣል ማለት ነበር፣ እንዲሁም ሁለቱም ቻርቶች በእግዚአብሔር የተመሩ መሆናቸውን በእጅጉ ግልጽ ሁኔታ የሚለይ የትንቢት መንፈስ ሥልጣንንም ጭምር መጣል ነበር።

እህት ዋይት እንደምትናገረው፣ የሰይጣን የመጨረሻ ማታለያ የእግዚአብሔር መንፈስ ምስክርነትን ከንቱ ማድረግ ነው፤ እዚህም የመጀመሪያው ማታለያ የእግዚአብሔር መንፈስ ምስክርነትን ከንቱ ማድረግ ነበር፣ እንዲሁም በሁለቱ ሰሌዳዎች ላይ ያሉትን መሠረታዊ እውነቶች፣ በተለይም ሰባቱን ዘመናት፣ በተመሳሳይ ጊዜ መጣልን ይወክል ነበር።

በ1863 ዓ.ም. የነበረው ዐመፅ ጊዜ፣ የሰባቱን ዘመናት መስመር ያስወገደውን የ1863 ዓ.ም. ሐሰተኛ ገበታ ያዘጋጀው ከኡርያ ስሚዝ ሌላ ማንም አልነበረም። በ1863 ዓ.ም. ኡርያ ስሚዝ ስለ ሰባቱ ዘመናት ብርሃን ዓይኖቹን ዘግቶ ነበር፤ ዳንኤልም የሚለያዩባቸው ሁለት “ቍጣዎች” እንዳሉ ማየት አልቻለም። እነዚህ ሁለቱ ቍጣዎች በሰሜናዊው የእስራኤል መንግሥት እና በደቡባዊው የይሁዳ መንግሥት ላይ የተፈጸሙትን ሰባቱን ዘመናት ይወክላሉ። የመጀመሪያው በአሥሩ የሰሜን ነገዶች ላይ የጀመረው በ723 ዓ.ዓ. ሲሆን በ1798 ተጠናቀቀ፤ ሁለተኛውም በ677 ዓ.ዓ. ተጀምሮ በ1844 ተፈጸመ።

ገብርኤል በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ውስጥ የ«ማራህ»ን ራእይ ለማብራራት ወደ ዳንኤል መጣ፤ ከሥራውም ጋር በተያያዘ ለ1844 ሁለተኛ ምስክር ሰጠ። የዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ሁለት ሺህ ሦስት መቶ ዓመታት በ1844 ተፈጸሙ፤ ነገር ግን በሰሜንና በደቡብ መንግሥታት ላይ ከነበሩት ሁለቱ መቅሰፍቶች የመጨረሻውም ደግሞ በዚያን ጊዜ ተፈጸመ።

እርሱም አለ:- እነሆ፣ በቍጣው መጨረሻ የሚሆነውን አሳውቅሃለሁ፤ ምክንያቱም መጨረሻው በተወሰነው ጊዜ ይሆናል። ዳንኤል 8:19።

የመጨረሻው ፍጻሜ የመጀመሪያ ፍጻሜ መኖሩን አስቀድሞ ያመለክታል። ከሁለቱ ቍጣዎች የመጨረሻው፣ እርሱም በቀላሉ ሌላ የ“ሰባት ዘመናት” አገላለጽ ብቻ የሆነው፣ በ1844 ተጠናቀቀ፤ የመጀመሪያው ቍጣ ደግሞ በ1798 ተጠናቀቀ። ስሚዝ የጳጳሳዊ ኅይልን የሚመለከቱ ዝርዝር መግለጫዎች የሉበትም ብሎ ያስረዳው ይህ ጥቅስ፣ ጳጳሳዊ ሥርዓቱ የሞት ቍስሉን የሚቀበልበትን ዓመት ለይቶ አመለከተ።

ንጉሡም እንደ ፈቃዱ ያደርጋል፤ ራሱንም ከፍ ያደርጋል፤ ከአማልክትም ሁሉ በላይ ራሱን ያከብራል፤ በአማልክትም አምላክ ላይ ድንቅ ነገር ይናገራል፤ ቍጣውም እስኪፈጸም ድረስ ይሳካለታል፤ የተወሰነው ግን ይፈጸማል። ዳንኤል 11:36።

«ንጉሡ» በሠላሳ ስድስተኛው ቁጥር ውስጥ «ቍጣው እስኪፈጸም ድረስ ይሳካለታል» ተብሎ ተገልጿል። በዚያው መጽሐፍ ውስጥ ስሚዝ፣ የጳጳሳዊው ኃይል ሠላሳ ስድስተኛውን ቁጥር ለመፈጸም የሚያስፈልጉትን ትክክለኛ ባሕርያት እንደሌሎች በሚናገርበት በዚያው መጽሐፍ፣ ስለ ዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ቁጥር ሃያ ሦስትና ሃያ አራት የጻፈውን አስተውሉ።

“ቁጥር 23። በመንግሥታቸውም መጨረሻ ዘመን፣ ኃጢአተኞች መስፈራቸውን በሞሉ ጊዜ፣ ጨካኝ ፊት ያለውና ምስጢራዊ ንግግር የሚያስተውል ንጉሥ ይነሣል። 24። ኅይሉም ብርቱ ይሆናል፣ ነገር ግን በራሱ ኅይል አይደለም፤ በሚያስደንቅም ሁኔታ ያጠፋል፣ ይበልጣልም፣ ይሠራልም፣ ኃያላንንና ቅዱሱን ሕዝብ ያጠፋል። 25። በተንኮሉም ደግሞ ሽንጎን በእጁ ያበለጽጋል፤ በልቡም ራሱን ያከብራል፣ በሰላምም ብዙዎችን ያጠፋል፤ በአለቃዎችም አለቃ ላይ ይቆማል፤ ነገር ግን ያለ እጅ ይሰበራል።

«ይህ ኃይል በፍየሉ መንግሥት አራቱ ክፍሎች መንግሥት በኋለኛው ዘመን፣ ማለትም የእነርሱ ሥርዓተ መንግሥት ወደ ፍጻሜው ሲቃረብ፣ ተተኪ ሆኖ ይነሣል። እርሱም በእርግጥ ከቁጥር 9 ጀምሮ የተጠቀሰው ትንሹ ቀንድ ራሱ ነው። በቁጥር 9 ላይ በተሰጡት ማብራሪያዎች መሠረት ይህን በሮም ላይ ተግባሩት፤ ከዚያም ሁሉ ተስማሚና ግልጽ ይሆናል።»

“የጨካኝ ፊት ያለው ንጉሥ።” ሙሴ ከዚህ ኃይል በአይሁድ ላይ ሊመጣ ያለውን ቅጣት ሲቀድም በመናገር፣ ‘ጨካኝ ፊት ያለው ሕዝብ’ ብሎ ይጠራዋል። ዘዳ. 28:49, 50። በጦርነት አሰላለፍ ከሮማውያን ይልቅ የሚያስፈራ ትዕይንት ያሳየ ሕዝብ አልነበረም። ‘እንቆቅልሽ ንግግርን የሚያስተውል።’ ሙሴ፣ አሁን ለማጣቀስ በተጠቀሰው የመጽሐፍ ቃል ውስጥ፣ ‘ቋንቋውን የማትረዳው’ ይላል። ይህ ስለ አይሁድ በተመለከተ ስለ ባቢሎናውያን፣ ፋርሳውያን ወይም ግሪኮች ሊባል አይችልም፤ ምክንያቱም የከለዳውያንና የግሪክ ቋንቋዎች በፍልስጤም በአነስተኛም ሆነ በከፍተኛ ደረጃ ይጠቀሙ

ነበርና። ነገር ግን በላቲን ይህ አልነበረም።”

“ኃጢአተኞች ሙሉ በሙሉ በደላቸውን በሞሉ ጊዜ።” በሁሉም ሂደት ውስጥ፣ በእግዚአብሔር ሕዝብና በሚያስጨንቁቸው መካከል ያለው ግንኙነት በዐይን ፊት ተጠብቆ ይታያል። ወደ ምርኮ እንዲሸጡ ያደረጋቸው የሕዝቡ መተላለፍ ነበር። በኃጢአት ውስጥ መቀጠላቸውም ይበልጥ ከባድ ቅጣትን አመጣ። አይሁድ በሮማውያን ሥልጣን ሥር በገቡበት ዘመን እንዳሉበት መጠን፣ እንደ ብሔር በሥነ ምግባር የበሰበሱበት ሌላ ጊዜ ፈጽሞ አልነበረም።

“ኃያል፣ ነገር ግን በራሱ ኃያል አይደለም።’ የሮማውያን ስኬት በእጅጉ የተመሰረተው በአጋሮቻቸው እርዳታና በጠላቶቻቸው መካከል ባሉ ክፍፍሎች ላይ ነበር፤ እነርሱም እነዚህን ለመጠቀም ሁልጊዜ ዝግጁ ነበሩ። የጳጳሳዊት ሮማም ደግሞ በመንፈሳዊ ቁጥጥር በምታደርግባቸው ዓለማዊ ኃይላት አማካይነት ኃያል ነበረች።”

“እርሱ በአስደናቂ ሁኔታ ያጠፋል።’ ጌታ በነቢዩ ሕዝቅኤል አማካኝነት አይሁድን፣ ‘ለማጥፋት የተካነ’ ሰዎች እጅ እንደሚያሳልፋቸው ነገራቸው፤ እናም ኢየሩሳሌም በሮማውያን ሠራዊት በተደመሰሰችበት ጊዜ የአሥራ አንድ መቶ ሺህ አይሁድ እልቂት ሆኖ መውደቃቸው፣ የነቢዩን ቃል በአስፈሪ ሁኔታ አረጋገጠ። እንዲሁም ሮም በሁለተኛው፣ ወይም በጳጳሳዊው ዘመን፣ ለአምሳ ሚሊዮን ሰማዕታት ሞት ተጠያቂ ነበረች።”

“በእርሱም ፖሊሲ ተንኮል በእጁ ውስጥ ይሳካል።’ ሮማ ከሌሎች ኃይሎች ሁሉ በላይ፣ አሕዛብን ከቁጥጥሩ በታች ያስገባችበት በተንኮል ፖሊሲዋ ተለይታ ታውቃለች። ይህም ለአረማዊቱም ሆነ ለጳጳሳዊቱ ሮማ እውነት ነው። እንዲሁም በሰላም ብዙዎችን አጠፋች።”

“እና ሮም በመጨረሻ፣ በአንዱ ከአስተዳዳሪዎቿ ሰውነት፣ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ የሞት ፍርድ በመስጠት በአለቃዎች አለቃ ላይ ተነሣች። ‘ነገር ግን ያለ እጅ ይሰበራል’ የሚለው ንግግር፣ የዚህን ኃይል ጥፋት ከምዕራፍ 2 ምስሉ መመታት ጋር የሚያስለይ ነው።” ኡርያ ስሚዝ፣ ዳንኤል እና ራእይ፣ 202-204።

ስሚዝ፣ በዚያ ክፍል ውስጥ ሁለት ጊዜ፣ የአሕዛብ ሮምና የጳጳሳዊት ሮም ትንቢታዊ ባሕርያት እርስ በርሳቸው ሊተካከሉ እንደሚችሉ ያመለክታል፤ ምክንያቱም እነርሱ በቀላሉ ሮም በሁለቱ ዘመናቶቿ የተገለጠችበት መገለጫ ብቻ ናቸው፤ እንደ በዳንኤል ምዕራፍ ሁለት ውስጥ ያለው የብረትና የሸክላ ድብልቅ፣ እህት ዋይት እንደ ቤተ-ክርስቲያን አስተዳደርና የመንግሥት አስተዳደር ምልክቶች የምትለያቸው። ዳንኤል፣ ስሚዝ እየተመለከታቸው ባሉት ጥቅሶች ውስጥ፣ ሮም “ትሳካለች፣ ታደርግማለችም” እንዲሁም ሮም “ተንኮልን በእጁ ታሳካለች” ብሎ ሲለይ፣ ስሚዝ በቁጥር ሠላሳ ስድስት ውስጥ “ንጉሡ” የተባለው፣ “ቍጣው እስኪፈጸም ድረስ የሚሳካው”፣ የአሕዛብ ሮምና የጳጳሳዊት ሮም ሁለቱንም የሚመለከት ትንቢታዊ ባሕርይ መሆኑን ይናገራል። ከዚያም በቁጥር ሠላሳ ስድስት ውስጥ ስለ ሮም የተጠቀሱት ባሕርያት ከአንዳቸውም ወደ ጳጳሳዊው ኃይል እንደማይያዙ ይከራከራል።

ሮም ራእዩን የሚያጸኑት ወንበዴዎች መሆናቸውን ለመደገፍ ስሚዝን ጠቅሰናል፤ እና በአሥራ አራተኛው ቁጥር ውስጥ ካሉት አራት ትንቢታዊ ባሕርያት አንዱ ሮም ራሳቸውን ከፍ እንደሚያደርጉ ነው።

በዚያም ዘመን ብዙዎች በደቡብ ንጉሥ ላይ ይነሣሉ፤ ደግሞም ከሕዝብህ መካከል የዓመፀ ሰዎች ራሳቸውን ከፍ ያደርጋሉ ራእዩን ለማጽናት፤ ነገር ግን ይወድቃሉ። ዳንኤል 11፡14።

ስሚዝ በሰላሳ ስድስተኛው ቁጥር ያለው የንጉሡ መግለጫ ከጳጳሳዊው ኃይል ጋር አይስማማም ብሎ ይናገራል፤ ነገር ግን ከዚህ በፊት በአሥራ አራተኛው ቁጥር ራሷን ከፍ የምታደርግ ሮም መሆኗን ተከራክሮ ነበር። ነገር ግን በሰላሳ ስድስተኛው ቁጥር ያለው ንጉሥ “ራሱን ከፍ ያደርጋል።” ያው በሰላሳ ስድስተኛው

ቁጥር ያለው ንጉሥ “በአማልክት አምላክ ላይ ድንቅ ነገሮችን ይናገራል።” በዳንኤል ውስጥ ጳጳሳዊው ንይል “በልዑል ላይ ታላላቅ ቃላትን ይናገራል፤” በራእይም መጽሐፍ ውስጥ ጳጳሳዊው ንይል በልዑል ላይ ስድብን ይናገራል።

ታላላቅ ነገሮችንና ስድቦችን የሚናገር አፍም ተሰጠው፤ አርባ ሁለት ወራትም እንዲቀጥል ሥልጣን ተሰጠው። በእግዚአብሔርም ላይ ስድብ ለመናገር፣ ስሙንና ማደሪያውን በሰማይም የሚኖሩትን ለመስደብ አፋን ከፈተ። ራእይ 13፡5-6።

ስለ ጳጳሳዊው ንይል የተሰጠ እያንዳንዱ ትንቢታዊ መግለጫ በሰላሳ ስድስተኛው ቁጥር ውስጥ ተለይቶ ተገልጿል።

ንጉሡም እንደ ፈቃዱ ያደርጋል፤ ራሱንም ከፍ ያደርጋል። ራሱንም ከእያንዳንዱ አምላክ በላይ ያገናኛል። በአማልክትም አምላክ ላይ ድንቅ ነገር ይናገራል፤ ቍጣውም እስኪፈጸም ድረስ ይበለጽጋል፤ የተወሰነውም ይደረጋል። ዳንኤል 11፡36።

የሰው አስተያየት ሰጪዎች ብዙ ጊዜ የማይታወቁ ቢሆኑም፣ ብዙ አድቤንቲስት ተርጓሚዎች ሐዋርያው ጳውሎስ ስለ ኃጢአት ሰው በዳግማይ ተሰሎንቄ ሲናገር፣ እየተወሰደ የነበረው ወይም በቃላቱ እያስተላለፈ የነበረው ሠላሳ ስድስተኛው ቁጥር እንደነበረ ለሚታወቀው እውነት ምስክርነት ይሰጣሉ።

ማንም በምንም ዘዴ እንዳያታልላችሁ፤ ምክንያቱም መጀመሪያ ክህደት ካልመጣ፣ ያ ቀን አይመጣም፤ እንዲሁም የኃጢአት ሰው፣ የጥፋት ልጅ ካልተገለጠ። እርሱ ተቃዋሚ ነው፣ እግዚአብሔር ተብሎ በሚጠራው ሁሉ ወይም በሚመለከው ሁሉ ላይ ራሱን ይቃወማልና ያከብራል፤ እስከሚሆንም ድረስ እንደ እግዚአብሔር በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ይቀመጣል፤ ራሱንም እግዚአብሔር እንደ ሆነ ያሳያል። 2 ተሰሎንቄ 2፡2, 3።

ቁጥር ሠላሳ ስድስት፣ “ራሱን ከፍ ከፍ ያደርጋል፣ ራሱንም ከእያንዳንዱ አምላክ በላይ ያከብራል” ይላል፤ ጳውሎስም፣ “ያ የኃጢአት ሰው ይገለጥ፣ የጥፋት ልጅ፤ እርሱም አምላክ ተብሎ ከሚጠራው ወይም ከሚመለከተው ሁሉ በላይ የሚቃወምና ራሱን የሚያከብር ነው” ይላል። ግልጽ ነው፤ ስሚዝ በቁጥር ሠላሳ ስድስት ያለው ንጉሥ ወደ ቁጥር ሠላሳ ስድስት በሚመሩት ቁጥሮች ውስጥ ከተነገረው ንጉሥ የተለየ ነው ብሎ ለመናገር የትንቢት ሥልጣን አልነበረውም። በሰዋሰው አንጻር የተሳሳተውን መተግበሪያ ለማድረግ ምንም ማስረጃ አልነበረውም፤ ይህንም ያደረገው ምክንያቱ ቁጥር ሠላሳ ስድስት የጳጳሳዊውን ንይል ባሕርይ ምንም አያሳይም ብሎ ያቀረበው አቤቱታ፣ የግል ትርጓሜን ለማቋቋም በመሞከር ቅዱሳት መጻሕፍትን ማጣመም ነበር።

እኛም ይበልጥ የተረጋገጠ የትንቢት ቃል አለን፤ ቀን እስኪነጋ፣ የንጋት ኮከብም በልባችሁ እስኪወጣ ድረስ፣ በጨለማ ስፍራ እንደሚያበራ መብራት እርሱን ብትከተሉ መልካም ታደርጋላችሁ፤ ይህን አስቀድሞ እወቁ፣ ምክንያቱም የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ሁሉ የግል ትርጓሜ አይደለም። ትንቢት በድሮ ዘመን በሰው ፈቃድ አልመጣምና፤ ነገር ግን ቅዱሳን የእግዚአብሔር ሰዎች በመንፈስ ቅዱስ እየተነዱ ተናገሩ። 2 ጴጥሮስ 1፡19-21።

በሎዶቅያዊ አድቤንቲዝም ዘመናት ሁሉ ውስጥ፣ የስሚዝ አተገባበር ትክክል ነው ወይስ የተሳሳተ ነው ብለው የተነጋገሩ ብዙ አድቤንቲስት ሥነ-መለኮት ምሁራን፣ ፓስተሮችና ደራሲዎች ነበሩ። ከዚህ መካከል፣ ከረጅም ጊዜ በፊት የሞተው አውስትራሊያዊ ፓስተር ሉዊስ ዌር፣ የአገልግሎቱን አብዛኛውን ክፍል የስሚዝን የተሳሳተ ትንቢታዊ አምሳል በመቃወም አሳለፈ። የእርሱ ተቃውሞ ምክንያቱ ስሚዝ በአርባ አምስተኛው ቁጥር ላይ ወደ ፍጻሜው የሚመጣውን ንጉሥ በመጨረሻ ቱርክ ነው ብሎ ስለለየው ብቻ አልነበረም፤ የስሚዝ መድረክ ስለ አርማጌዶን ደግሞ የተሳሳተ አተገባበር ያመነጨ ነበር። በ1980ዎቹ ወይም በዚያ አካባቢ አንድ

አድቪንቲስት ደራሲ፣ Adventists and Armageddon, Have we Misunderstood Prophecy? ተብሎ የተሰኘ መጽሐፍ ጻፈ። የደራሲው ስም ዶናልድ ማንሴል ነው። መጽሐፉም እስካሁን ድረስ ይገኛል።

ማንሴል ወደ የመጀመሪያው የዓለም ጦርነት እና ወደ ሁለተኛው የዓለም ጦርነት ያመራውን ታሪክ በመከታተል፣ እነዚህ ሁለቱ ጦርነቶች እየቀረቡ እንደሆነ በታዩ ጊዜ፣ የአድቪንቲስት ወንጌላውያን የአርማጌዶን የዓለም መጨረሻ ምልክት እንደሆነ ቱርክ ወደ ትክክለኛይቱ ኢየሩሳሌም እየተጓዙ መሆኗን የሚያመለክተውን የስሚዝ ሐሰተኛ ተግባራዊ አተረጓጎም መጠቀም ጀመሩ ብሎ ያሳያል። እያንዳንዱ ከእነዚህ ጦርነቶች እየቀረበ ሲመጣ፣ በስሚዝ ጉድለት ባለው ስለ አርማጌዶን አመለካከት የተመሠረተውን የወንጌላውያንን ትንቢታዊ አጽንኦት መሠረት አድርጎ፣ በቤተ ክርስቲያን የአባልነት መዝገቦች ብዙ ነፍሳት ወደ አድቪንቲስት ቤተ ክርስቲያን አባልነት እንደ ገቡ ያረጋግጣል።

የትኛውም ጦርነት በተደረሰ ጊዜ፣ እና ጉድለት ያላቸው ትንቢታዊ ትንበያዎች ሳይፈጸሙ በቀሩ ጊዜ፣ ቤተ ክርስቲያን ስሚዝ ከገነባው ትንቢታዊ ሞዴል አማካኝነት ካገኘቻቸው ይልቅ አባላትን ይበልጥ አጣች።

በስሚዝ የሚለራውያንን መሠረታዊ መልእክት በመናቅ፣ እና የዳንኤል መጽሐፍ ምዕራፍ 36 እስከ 45 ያሉትን ጥቅሶች ስለ ግል ትርጓሜው ለማስፋፋት ባሳየው ፈቃደኝነት ምክንያት፣ የስሚዝ አመክንዮ በወቅታዊ ክስተቶች ላይ የተመሠረተ ትንቢታዊ አብነት አፈራ።

በዳንኤል አሥራ አንድ የመጨረሻው ቁጥር ላይ መጨረሻውን ስለሚያገኘው ንጉሥ በስሚዝና በጄምስ ዋይት መካከል በተነሣው ክርክር፣ ጄምስ ዋይት የስሚዝን አሸዋሚ ትንቢታዊ መሠረት በአጭሩ የሚወክል አመክንዮ አቀረበ። ዋይት "ትንቢት ታሪክን ታመነጫለች፣ ታሪክ ግን ትንቢትን አያመነጫም" ብሎ አስተማረ።

ከሁለቱም ጦርነቶች በፊት የሠሩት የአድቪንቲስት ወንጌላውያን የሚገነባ የታሪክ እድገትን በመጠቀም የስሚዝን ጉድለት ያለበት የአርማጌዶን ትንቢታዊ አቀራረብ አቀረቡ፤ ሥራቸውም ወደ ጦርነቶቹ ሲቃረብ እጅግ የተባረከ እንደሚመስል ቢሆንም፣ ያ ትንቢታዊ አቀራረብ በግል ትርጓሜ ላይ የተመሠረተ መሆኑ በተገለጠ ጊዜ የተጣራ ኪሳራ አስከተለ።

ከሐሰተኛ ነቢያት ተጠንቀቂ፤ እነርሱ በበጎች ቆዳ ለብሰው ወደ እናንተ ይመጣሉ፣ በውስጣቸው ግን ነጣቂ ተኩላዎች ናቸው። በፍሬያቸው ታውቋቸዋለችሁ። ሰዎች ከእሾህ ወይን፣ ወይስ ከአሜክላ በለስ ይሰበስባሉን? እንዲሁም መልካም ዛፍ ሁሉ መልካም ፍሬ ያፈራል፤ የበሰበሰ ዛፍ ግን ክፉ ፍሬ ያፈራል። መልካም ዛፍ ክፉ ፍሬ ሊያፈራ አይችልም፣ የበሰበሰም ዛፍ መልካም ፍሬ ሊያፈራ አይችልም። መልካም ፍሬ የማያፈራ ዛፍ ሁሉ ተቈርጦ ወደ እሳት ይጣላል። እንግዲህ በፍሬያቸው ታውቋቸዋለችሁ። ማቴዎስ 7፡15-20።

ስሚዝ በሰላሳ ስድስተኛው ቁጥር ላይ ስለ ንጉሡ የግል ትንቢታዊ አርአያ ለማስፋፋት ያሳየው ፈቃደኝነት፣ የስድስተኛውን መቅሰፍትና አርማጌዶንን በተሳሳተ ሁኔታ መተግበርንም ፍሬ አፍርቷል።

ስድስተኛውም መልአክ ሳሕኑን በታላቁ ወንዝ በኤፍራጥስ ላይ አፈሰሰ፤ የምሥራቅም ነገሥታት መንገድ ይዘጋጅ ዘንድ ውኃው ደረቀ። ከዚያም ከዘንዶው አፍ፣ ከአውሬውም አፍ፣ ከሐሰተኛውም ነቢይ አፍ እንቁራሪዎችን የሚመስሉ ሦስት ርኩሳን መናፍስት ሲወጡ አየሁ። እነርሱ ተአምራትን የሚያደርጉ የአጋንንት መናፍስት ናቸውና፤ በሁሉን የሚገዛው የእግዚአብሔር በዚያ ታላቅ ቀን ለሚሆነው ሰልፍ ይሰበስቧቸው ዘንድ ወደ ምድር ነገሥታትና ወደ ዓለም ሁሉ ይወጣሉ። እነሆ፣ እንደ ሌባ እመጣለሁ። ራቁቱን እንዳይሄድ እናረቱንም እንዳያዩ፣ የሚጠብቅና ልብሱን የሚጠብቅ ብጥፅ ነው። በዕብራይስጥም አርማጌዶን ተብሎ ወደሚጠራ ስፍራ ሰበሰባቸው። ራእይ 16፡12-16።

እንደ ከዚህ ቀደም ያመለከትነው፣ ስድስተኛው መቅሰፍት የሚመጣው የሰው ፈተና ጊዜ ከተዘጋ በኋላ ነው፤ ስለዚህ በውስጡ የተካተተው “ልብሰቻችሁን ጠብቁ” የሚለው ማስጠንቀቂያ፣ ሚካኤል ከመቆሙ በፊትና የሰው ፈተና ጊዜ ከመዘጋቱ በፊት እንዲሁም የመጀመሪያው መቅሰፍት ከመጀመሩ በፊት የሚፈጠርን የፈተና ጉዳይ ሊያመለክት ይገባል። ስድስተኛው መቅሰፍት የዘንዶውን፣ የአውሬውን፣ እና የሐሰተኛው ነቢይን እንቅስቃሴዎች ያመለክታል፤ እነዚህም በቅርቡ በሚመጣው የእሑድ ሕግ ጊዜ አንድ ላይ የሚሰበሰቡት ሰስት እጥፍ ኅብረት ናቸው። ያ ሰስት እጥፍ ኅብረት ዘመናዊት ሮም ናት፤ ዘመናዊት ሮምንም የሚለይና የሚያቋቁም ምልክት፣ “ራእዩን ለማጽናት ራሳቸውን የሚያከብሩ” እና “የሚወድቁ” የ“ሕዝብህ ዘራፊዎች” ናቸው።

የስድስተኛው መቅሰፍት ማስጠንቀቂያ በሚገባ በሚረዳ ጊዜ፣ ነፍስ ልብሰቻን እንድትጠብቅ ያስችላታል፤ ነገር ግን ቢጣል ነፍስን ዕራቁት ይተዋታል፤ ይህም ከሎዶቅያ ሰው አምስቱ ባሕርያት አንዱ ነው። ያንን ማስጠንቀቂያ የሚያጻፍ ምልክት የሕዝብህ ወንበዴዎች ናቸው፤ እነርሱም ራሳቸውን ከፍ ከፍ ያደርጋሉ እና በመጨረሻም ይወድቃሉ። ሰሎሞንም እንዳለው፣ የእግዚአብሔር ሕዝብ ያን ራእይ ካልነበራቸው ይጠፋሉ።

ራእይ በሌለበት ሕዝቡ ይጠፋል፤ ሕጉን ግን የሚጠብቅ ብፁዕ ነው። ምሳሌ 29፡18።

የዕብራይስጥ ቃል “perish” ማለት “እርቃን ማድረግ” ሲሆን፣ የሐንስም፣ “የሚነቃ እና ልብሱን የሚጠብቅ ብፁዕ ነው፤ እርቃኑን እንዳይሄድ እና ኅፍረቱንም እንዳያዩ።” ብሎ መዝግቦአል። ስሚዝ ስለ ሰሜን ንጉሥ ተሳስቶ ነበር፤ ያም የሐሰት ትንቢታዊ መሠረት ከተቀበሉት እርቃንነትን የሚያመጣ ትንቢታዊ ትግበራ እንዲያበረታታ ፈቀደለት፤ ይህም ከጌታ አፍ የሚተፋት ሎዶቅያኖስ ምልክት ነው።

ስሚዝ ስለ ሰሜን ንጉሥ ያቀረበውን አዲስ የሐሰት መለያ ከነቢዪቱ ባል ጄምስ ዋይት ጋር ለመከራከር ምንም ችግር አልነበረበትም። የአድቪንቲስት ታሪክ ጸሐፊዎችም እና እህት ዋይትም የታወቀውን አለመስማማታቸውን ያነሳሉ። ኤላን ዋይት በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ ውስጥ በሰሜን ንጉሥ የተመለከተው ማን እንደሆነ ስለ ነበራቸው የአመለካከት ልዩነት ወደ ሕዝብ ጎራ እንዲወጣ ስለፈቀዱ ባሏንና ስሚዝን ሁለቱንም ገሠጸቻቸው። ከ1844 ታላቁ ተስፋ መቁረጥ በኋላ በወጣው የመጀመሪያው የአድቪንቲስት ህትመት ውስጥ፣ ጄምስ ዋይት እንዲህ ሲል ጻፈ፡-

“ኢየሱስ በ1844 በ7ኛው ወር ተነሥቶ፣ ደጂን ዘግቶ፣ መንግሥቱን ሊቀበል ወደ ዘመናት የበለጠው ሄደ፣ ይህን ፈጽሞ አምናለሁ። ሉቃስ 13:25፤ ማቴዎስ 25:10፤ ዳንኤል 7:13,14ን ተመልከቱ። ነገር ግን የሚካኤል መነሣት፣ ዳንኤል 12:1፣ ለሌላ ዓላማ የሆነ ሌላ ክስተት መሆኑ ይታያል። በ1844 የእርሱ መነሣት ደጂን ለመዝጋትና መንግሥቱን ሊቀበል፣ እንዲሁም ለመንገሥ ሥልጣንን ሊቀበል ወደ አባቱ መምጣት ነበረ፤ ነገር ግን የሚካኤል መቆም አስቀድሞ ያለውን የንጉሥነት ሥልጣንን በክፉዎች ጥፋትና በሕዝቡ ማዳን ውስጥ ለመግለጥ ነው። ሚካኤል በምዕራፍ 11 ውስጥ ያለው የመጨረሻው ኃይል ወደ ፍጻሜው በሚመጣበትና የሚረዳውም ማንም በማይኖርበት ጊዜ ሊቆም ነው። ይህ ኃይል እውነተኛውን የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን የሚረግጥ የመጨረሻው ነው፤ እናም እውነተኛይቱ ቤተ ክርስቲያን አሁንም በመላው ክርስትና እየተረገጠችና እየተጣለች ስለሆነ፣ ይህ የመጨረሻ ጨቋኝ ኃይል ‘ወደ ፍጻሜው አልመጣም’ የሚለው ይከተላል፤ ሚካኤልም አልቆመም። ቅዱሳንን የሚረግጥ ይህ የመጨረሻ ኃይል በራእይ 13:11-18 ተገልጦአል። ቁጥሩ 666 ነው።” James White, A Word to the Little Flock, 8.

ስሚዝ ስለ “በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ ያለው የመጨረሻው ኃይል” ተብሎ በተጠራው “አዲስ ብርሃን” ሲያቀርብ፣ ጄምስ ዋይት የስሚዝን ትርጓሜ እንደ አዲስ ብርሃን ሳይሆን በመሠረቶቹ ላይ እንደሚደረግ ጥቃት ተመለከተው። በዳንኤል አሥራ አንድ ውስጥ ሮም የሰሜን ንጉሥ መሆኑን በተመለከተ በዑርያ

ስሚዝና በጄምስ ዋይት መካከል የተካሄደው ክርክር ልዩ ባህሪያትን ይዟል፤ እኛም እንደ ትንቢት ተማሪዎች ስለ ሮም ምልክት ከአድቪንቲስት ታሪክ ሌሎች ክርክሮች ጋር እነዚህን ልንያዛዝ ይገባናል።

ከእነዚህ ባህሪያት አንዱ የግል ትርጓሜን ማስገባት ነው። ሌላው ባህሪያት ደግሞ የዚያን የግል ትርጓሜ ተግባራዊ ማድረግ ቀላል የሆነውን ሰዎች መዋቅር መጣመምን እንደሚጠይቅ ነው። ምክንያቱም ስሚዝ በሰላሳ ስድስተኛው ቁጥር ውስጥ ያለ እያንዳንዱ ትንቢታዊ ባህሪያት ሮማን እንደሚመለከት ብቻ ሳይሆን ችላ ብሎአል፤ ከዚህም በላይ ሰዎች የሚቀርቡ አወቃቀር የሚጠይቀው በሰላሳ ስድስተኛው ቁጥር የተጠቀሰው ንጉሥ በቀደመው ክፍል የተወከለው እርሱ ያው ንጉሥ መሆን እንዳለበት መሆኑንም ችላ ብሎአል።

ሌላው ግላዊ ትርጓሜው መሠረታዊ እውነቶችን መቃወም እንደነበረ ነው። ሌላው ደግሞ ይህ የትንቢት መንፈስን ሥልጣን መቃወም እንደሚወክል ነው። ሌላ ባሕርይ ስለ ሮም ያለው የመጀመሪያው የተሳሳተ ሐሳብ አንድን ሰው የሰው ልጅ የምሕረት ጊዜ ወደ መዝጊያው ሲቃረብ ልብሱን እንዳይጠብቅ የሚያደርግ ትንቢታዊ ሞዴል እንዲከተል እንደሚመራ ነው። ሌላው ደግሞ ግላዊ ትርጓሜውን በሕዝብ ፊት ለማስፋፋት ያለው ፈቃደኝነት ነበር። ሌላውም ግላዊ ትርጓሜው ሁልጊዜ እንደ “አዲስ ብርሃን” መቃወቁ ነው። እነዚህ ባሕርያት ሁሉ በአሁኑ ጊዜ ስለ “የሕዝብህ ቀማኞች” በሚደረገው ውይይት ውስጥ ተወክለዋል።

የሮም የመጀመሪያው ክርክር “የሕዝብህን ዘራፊዎች” በመለየት ለመጨረሻው የሮም ክርክር ምሳሌ ሆኖ ሲቀርብ፣ እርሱም ከኡርያ ስሚዝና ከጄምስ ዋይት የክርክር ትንቢታዊ መስመር ጋር በአንድነት ሲመጣ፣ አንድ ወገን መሠረታዊ እውነትን በሚክድ የግል ትርጓሜ ላይ የተመሠረተ ትንቢታዊ አብነቱን እየገነባ እንደሚገኝ እናያለን።

የመሠረታዊ እውነቶች መቃወም እነዚያን መሠረታዊ እውነቶች በጽኑ የሚከላከል የትንቢት መንፈስ ሥልጣን መቃወምን በራሱ ይወክላል። ያ ወገን ደግሞ፣ ያ ትምህርት በዓለም ዙሪያ ባሉ የእግዚአብሔር ሕዝቦች ላይ ሊያሳድረው ስለሚችለው ተጽዕኖ ማናቸውም ስጋቶች ቢነሱም፣ አመለካከታቸውን በይፋ ለማቅረብ ፈቃደኞች ይሆናሉ።

በ1844 ዓ.ም. ወዲያውኑ በኋላ፣ በአድቪንቲዝም የመጀመሪያው ትውልድ ውስጥ፣ ስለ ሮም ሌላ ክርክር ተነሣ። ያ ክርክር በቀጥታ ሲነሣና ሲነጋገርበት ቀጠለ፣ እስከሆነም ድረስ የሐሰት አመለካከቱ በአድቪንቲዝም ሦስተኛው ትውልድ ውስጥ ተቀባ። እኛ አሁን በ“መስመር በላይ መስመር” አምሳል ውስጥ ከምንመለከታቸው ስድስት መስመሮች መካከል፣ የ“ዕለታዊው”ን ክርክር እንደ አራተኛው እንመለከታለን።

ነገር ግን የሮምን ክርክሮች አራተኛ መስመር ከማንሳታችን በፊት፣ በቀደመው ጽሑፍ የዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ ቁጥር አሥርን ስንመለከት፣ “ቁጥር አሥር ደግሞ የዘሌዋውያን ሃያ ስድስት ‘ሰባቱ ዘመናት’ ከተሰወረው ታሪክ ጋር በቀጥታ ያገናኛል፤ ነገር ግን ያ የእውነት መስመር እዚህ የምናቀርበው ነገር ውጭ ነው” ብለን መናገራችን መታሰብ ያስፈልጋል።

በ1863 ዓ.ም. የ«ሰባቱ ጊዜያት»ን መልእክት በመከልከል ውስጥ ኡርያህ ስሚዝ መሪ ነበር። በዚያ ርዕስ ላይ በ1856 ዓ.ም. በReview ውስጥ በሂራም ኤድሰን ተጽፈው በታተሙት ጽሑፎች የቀረበውን በዚያ ጉዳይ ላይ የእውቀት መጨመር እርሱ አስቀድሞ እምቢ ብሎ ነበር። ስሚዝ ከ«ሰባቱ ጊዜያት»ን ካቀረበ እንቅስቃሴ ጋር የተያያዘ ሆኖ ሳለ፣ ከዚያ በኋላ በዚያው ጉዳይ ላይ የመጣውን የእውቀት መጨመር መከልከል የሚያመለክተው ትርጓሜ ደግሞ ስሚዝ በሰሜኑ ንጉሥ ጉዳይ ላይ አዲስ ብርሃን ነው ብሎ ያቀረበውን መግቢያ ባህሪያት ከሚመለከተው ርዕስ ውጭ ነው፤ ነገር ግን የአድቪንቲስቶችን ከሮም ጋር የተያያዙ ክርክሮች መስመር ያለንን አጠቃላይ ዳሰሳ ስንደርስ በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ ቁጥር አሥር አስፈላጊነት ወደ እርሱ እንመለሳለን፤ እንዲሁም በ1856 ዓ.ም. ከ«ሰባቱ ጊዜያት» ላይ የእውቀት መጨመር ጋር የደረሰውን የሎዶቅያ መልእክት ስሚዝ መከልከል የሚወክለውንም እንመለሳለን።

“ስለ መጀመሪያው፣ ሁለተኛውና ሦስተኛው መላእክት መልእክቶች ያለን እምነት ትክክል ነበር። ያለፍናቸው ታላላቅ መለያ ምልክቶች የማይናወጡ ናቸው። ምንም እንኳን የገሃነም ሠራዊት ከመሠረታቸው ሊነቅሏቸው ቢሞክሩ፣ ስኬታማም እንደሆኑ በማሰብ ደስ ቢላቸውም፣ ነገር ግን አይሳካላቸውም። እነዚህ የእውነት ምሳሌዎች እንደ ዘላለማዊ ኮረብቶች ጽኑ ሆነው ይቆማሉ፤ በሰዎች ሁሉ ጥረት ከሰይጣንና ከሠራዊቱ ጥረት ጋር ተባብሮ ቢመጣም አይናወጡም። ብዙ ነገር መማር እንችላለን፣ እነዚህም ነገሮች እንዲህ መሆናቸውን ለማየት መጻሕፍትን ዘወትር ልንመረምር ይገባናል።” Evangelism, 223.

“በትንቢታዊ ታሪክ ውስጥ አቅጣጫችንን የሚያሳዩን ታላላቅ የእውነት መለያ ምልክቶች በጥንቃቄ ሊጠበቁ ይገባል፤ እነርሱ እንዳይፈረሱ እና እውነተኛ ብርሃን ሳይሆን ግራ መጋባትን በሚያመጡ ንድፈ ሐሳቦች እንዳይተኩ ነው።” Selected Messages, book 2, 101, 102.

“በዚህ ጊዜ በመቅደሱ ጉዳይ ላይ እምነታችንን ለማናወጥ ብዙ ጥረቶች ይደረጋሉ፤ እኛ ግን መንቀጥቀጥ የለብንም። ከእምነታችን መሠረቶች አንዲትም እንኳ ስንኳ መነቃነቅ የለባትም። እውነት አሁንም እውነት ናት። የሚያመነቱ ሰዎች ወደ ስሕተት ንድፈ ሐሳቦች ይንሳፈሩሉ፣ በመጨረሻም ስለ እውነት ያለንን ያለፈ ማስረጃ በሚመለከት ራሳቸውን ከሓዲዎች ሆነው ያገኛሉ። አቅጣጫችንን እንዳናጣ የቀድሞዎቹ ምልክቶች መጠበቅ አለባቸው።” Manuscript Releases, volume 1, 55